

Groeten uit De Beerzen

Heemkunde kring Den Beerschen Aard

Franske Friet

Als je de naam ‘Franske Friet’ in de Beerzen laat vallen, weet waarschijnlijk 90% van alle 50-plussers over wie het gaat: Frans van Heerbeek, samen met zijn vrouw Anneke frietbakker van beroep, en dat ruim 35 jaar lang.

De frituur-loopbaan van Frans en Anneke begon in de buitenlucht, met een gehurd kermiskraampje. Hun eerste standplaats was bij de school in Oostelbeers. Frans en Anneke woonden toen nog aan de Andreasstraat in Oostelbeers. Anneke schildte thuis de aardappels, Frans sneed ze tot friet en bakte ze voor in de kraam. Als de friet op dreigde te raken werd er iemand naar de Andreasstraat gestuurd om een nieuwe voorraad aardappels te halen. Toen het niet meer te doen was om de aardappels met de hand te schillen, werd in de Andreasstraat hun eerste aardappelschilmachine geplaatst.

Ries Verhagen uit Oostelbeers kan zich de frietkraam nog goed herinneren. Hij vertelt: “Ik was toen een menneke van een jaar of 13, 14. De kraam had een grote klep die omhoog gezet werd. Als het regende kon je daar mooi onder schuilen. Als het druk was, gingen we gewoon dicht bij elkaar staan, dan stond iedereen droog. Een klein frietje met mayonaise kostte 15 cent, een grote friet met 35 cent. De kraam was alleen op zondag open. Ik ging op zondagmiddag altijd twee keer een klein frietje kopen van mijn traktament, één keer vroeg en één keer laat in de middag. Ze hadden ook knakworstjes. Er werd heel wat afgebuurt bij de frietkraam, daar kwam de jeugd bij elkaar, want bij Leen de Bruin in café Juliana hadden we nog niks te zoeken”

Later kreeg Franske Friet een standplaats bij de voormalige stoomzuivelfabriek aan de Hoogdijk in Middelbeers. Het waren geen makkelijke jaren, vooral niet in de winter wanneer er veel kou werd geleden. Daarom was het voor Frans en Anneke zeer welkom dat ze na tien jaar cafetaria ‘De Hoeve’ in Middelbeers konden huren, waar ze ook gingen wonen. Wat een verschil met die koude kraam was dat! Aan de ene kant van het ruime pand een cafetaria, aan de andere kant een mooie grote zaal. De cafetaria had een toeg waaraan een groot aantal vaste klanten zich in de loop der jaren zeer goed thuis ging voelen. Zó goed zelfs dat de door de mannelijke klanten bestelde friet vaak koud was, voordat die naar moeder de vrouw gebracht zou worden. Het gebeurde vaak dat de friet terug in het vet moest om hem warm thuis te krijgen.

De Hoeve herbergde ook een aantal bloeiende verenigingen. Zo waren biljartclub ‘De Hoeve’, duivenclub ‘De Drie Beerzen’ en handboogvereniging ‘De Eendracht’ thuis in de Hoeve. De

handboogvereniging had zelfs een overdekt doelhuis achter de Hoeve.

Op 2 mei 1988 gingen Frans en Anneke met frituur-pensioen. Volgens eigen zeggen hebben ze “heel hard moeten werken, maar ook enorm veel plezier gehad”. Met pijn in het hart namen ze afscheid van de Hoeve en van hun buurt, ‘Hoogdijk-Vestdijk’, waar ze volgens Anneke “zo fijn woonden tussen al die goei mensen”. Hun afscheid ging niet ongemerkt voorbij: Zo was er een serenade van Harmonie De Vriendschap en kregen ze van de buurt een ingelijste foto van ‘De Hoeve’ waar alle buurtgenoten hun naam bij geschreven hadden. Volgens zoon Ad zat het café bomvol met klanten die afscheid kwamen nemen. Hij weet nog dat de hele familie druk in de weer was om iedereen van een natje en een droogje te voorzien. Nu hun pensioen gingen Franske Friet en Anneke wonen aan de Smidsstraat in Middelbeers, de ingelijste foto van de buurtgenoten kreeg er een mooie plek. Frans van Heerbeek overleed in 1994 op 72-jarige leeftijd, Anneke in 2011, zij werd 80 jaar. De foto van ‘de Hoeve’ verhuisde naar de Schelft, het thuishonk van den Beerschen Aard.

De bijnaam ‘Friet’, is trouwens niet verloren gegaan. De kleinzonen van Frans en Anneke, de tweeling Frans en Pieter van Heerbeek, worden ‘de Frietjes’ genoemd. Ze dragen die naam met ere, wetende dat veel Beerzenaren daardoor weten ‘van wie ze d’r ene zèn’.

De Hoeve in 1988

